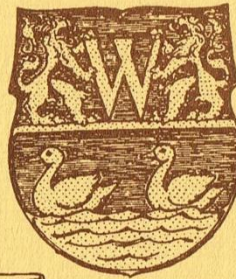

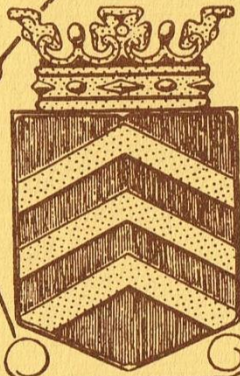
NOORD KOP STUKKEN

TEXEL

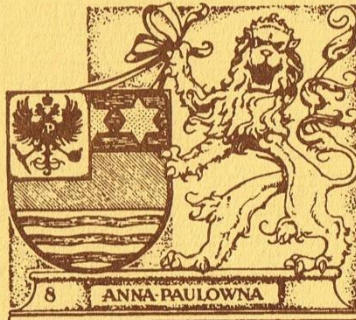
WIERINGEN

DEN HELDER

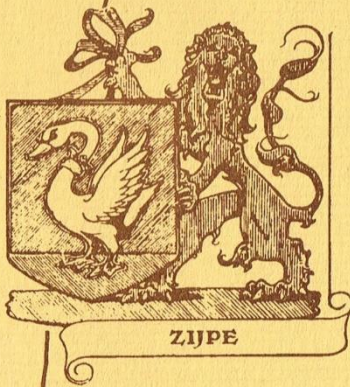
CALLANTSOOG

ANNA-PAULOWNA

WIERINGERMEER

ZIJPE

14e jaargang Nr.3
juni 2000

Uitgave N.G.V. afd. Den Helder

Inhoud

Agenda	blz. 41
Bibliotheekavonden	blz. 42
Boekbinden	blz. 46
Cals	blz. 45
Genealogische Evenementen	blz. 44
Helderse Courant	blz. 43, 47, 48
Huwelijken van buiten Den Helder	blz. 50
Internet en genealogie	blz. 45
Juridisch Taalgebruik	blz. 57
Kopy Noordkopstukken	blz. 43
NGV hoofdbestuur	blz. 43
Openingstijden Weesp	blz. 43
Oproep	blz. 44, 46
Oud Schrift	blz. 49
Personeel van Kon. Instituut v.d. Marine	blz. 52
Regionale Contactdag	blz. 44
Transcriptie oud-schrift	blz. 48, 56
Vertaling Oud-Schrift	blz. 45

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Ingeschreven in het register van de K.v.K. te Amsterdam no. V 531257

Uitgave van: Afdeling Den Helder e.o.

Den Helder, 12 juni 2000

Beste leden,

Alweer 'n seizoen teneinde maar hopelijk met mooie vakantie vooruitzichten. We wensen U allen dan ook 'n fijne, genealogische en zonnige vakantie toe. En in september als het nieuwe seizoen weer van start gaat hopen we U dan ook weer met 'n gevarieerd programma te mogen verwelkomen.

Agenda :

zaterdag 9 september : Informatiemiddag.
zaterdag 30 september : mevr.dr.D. Gerritzen; Voornamen in Nederland.
vrijdag 27 oktober : dhr. H. van Felius; Boeven in de familie.
vrijdag 24 november : mevr.drs. M.L. Loef; Toegankelijke archieven voor iedereen.

De middag begint om 13.30 uur en de avonden beginnen om 20.00 uur, U kunt al om 13.00 en 19.00 uur terecht in "De Draaikolk", Dollardlaan 202, Den Helder, bereikbaar met bus 150.

Informatiemiddag

Op deze middag proberen we zoveel mogelijk om de mensen die pas beginnen met de genealogie te informeren over o.a. de NGV, maar ook hoe je begint met de genealogie en hoe je dingen kunt registreren.

Denkt U nu niet dat weet ik al want al is het 'n middag voor beginners die wel eens wat meer willen weten over genealogie en wat de NGV voor ze kan doen, ook kunnen we U misschien weer eens verder helpen of op 'n idee brengen.

Misschien hebt U wel vragen en komt er steeds niets van om ze beantwoordt te krijgen omdat er op lezingavonden te weinig tijd voor is, dan is er op deze middag vast wel iemand die daar tijd voor heeft, of kunt U nog even kijken of er al iemand bezig is met de naam waar U ook naar zoekt.

"Voornamen in Nederland" door: dr. D Gerritzen.

In de lezing wordt 'n overzicht gegeven van de historische ontwikkeling van de Nederlandse voornaamgeving. In het eerste deel wordt beschreven hoe in de late Middeleeuwen het Germaanse naamgevingssysteem, met namen als Amelrik, Hadewig en Hildebrand, verdrongen raakte door christelijk namen als Johannes en Elisabeth. Door vernoeming naar familieleden hebben deze namen zich tot in deze eeuw kunnen handhaven. De naamgeving heeft dus eeuwenlang een stabiel patroon vertoond. De traditie bepaalde welke voornamen gegeven werden.

Deze traditionele naamgeving worden beschreven aan de hand van een steekproef met voornamen uit de volkstelling van 1947. Er wordt onder meer iets verteld over de regionale verscheidenheid en de verschillen tussen katholieken en protestanten. Ook wordt er ingegaan op het contrast tussen officiële naam en roepnaam. Het laatste deel zal gaan over de ingrijpende veranderingen van de laatste decennia. Er wordt onder meer ingegaan op de rol van vernoeming in de moderne voornaamgeving, verschillen tussen jongens- en meisjesnamen, de invloed van de massamedia en het verband tussen naamgeving en sociale klasse.

= = = = =

Bibliotheekavonden:

De bibliotheekavonden zijn op vrijdag van 19.30 tot 21.30 uur.
15 sept., 6 okt., 3 nov., 5 jan., 2 febr., 2 mrt., 6 apr. en 11 mei 2001.

Leden Mutaties:

Welkom aan de volgende nieuwe leden/bijkomend lidmaatschap.

dhr. B. van der Beek   Vuurtorenweg 99   1795 LL De Cocksdorp

Met vriendelijke groeten en tot ziens op een van de volgende avonden.
M.S.F.G. Prudon-de Jong.

= = = = =

Uit 'n oude Helderse Courant.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen Vader en Behuwdvader, betuigen wij onzen innigen dank. Tevens brengen wij onzen oprechten dank aan HH. leden der Vereeniging „Het Metalen Kruis“ voor de laatste eer, aan den overledene bewezen.

De Familie BOON.

Helder, April 1887.

NGV Hoofdbestuur is afgetreden

Op de Algemene Vergadering van 22 april is de heer Hees niet herkozen. Dit heeft tot gevolg gehad dat de overige bestuursleden van het hoofdbestuur hun functie ter beschikking hebben gesteld, zodat we nu 'n demissionair hoofdbestuur hebben die alleen de lopende zaken nog afhandelt. Tijdens de extra algemene vergadering die voorlopig gepland staat op 28 oktober zal er 'n nieuw hoofdbestuur worden gekozen.

= = = = =

Openingstijden van het Verenigingscentrum Weesp.

iedere donderdag, maar niet op feestdagen van 10.00 tot 16.00 uur.
iedere zaterdag, maar niet op feestdagen van 10.00 tot 16.00 uur.
iedere eerste donderdagavond van de maand van 19.30 tot 22.00 uur.

= = = = =

Kopy voor Noord-KOP-stukken

Hebt U nog 'n leuk of intressant stukje gevonden tijdens Uw speurtocht in een va de vele archieven, of op internet. Laat U het eens weten. Misschien hebben andere er ook wat aan, of kunnen zo weer via 'n andere ingang wat terug vinden, waar ze zelf niet aan gedacht hadden.

Kopy voor NoordKOPstukken kunt U leveren bij een van de redactieleden. De sluitingsdatum voor het volgende boekje is 3 september 2000.

= = = = =

Uit 'n oude Helderse Courant.

Heden overleed te Waverveen, onverwacht, na vóór
5 dagen verlost te zijn van twee zoontjes, zacht en kalm,
mijne geliefde Dochter

GUURTJE WAIBOER,

in den ouderdom van 28 jaren. Met diepen weemoed laat
ik mijne dierbare afgestorvene achter.

N. ZUTPHEN,

Wed. D. WAIBOER.

Wieringerwaard, 24 Maart 1887.

Genealogische Evenementen 2000:

- 2- 9 Meppel Voorouderdag, schouwburg Ogterop
- 16- 9 Den Bosch 4e Genealogische dag Brabant, Rijksarchief.
- 16- 9 Bredevoort Oost Gelderse contactdag.
- 16- 9 Hilversum NGV afd.Familie-Organistaties, themadag, de Akker, Melkpad 12.
- 7-10 Zutphen Berus Genealogie en Militaire geschied. Stadsarchief,
Spiegelstr. 13, 11-16 uur.
- 7-10 Naaldwijk Delflanddag
- 4-11 Maastricht Limburgse Genealogische Dag
- 25-11 Zwolle Micro ontmoetingsdag aanvang 10 uur.

= = = = =

6e Regionale Contactdag Oost Gelderland

Op zaterdag 16 september 2000 wordt in het Dorpshuis "Ons Huis" in de Kruittorenstraat te Bredevoort de 6e regionale contactdag gehouden.
Aanvang 10.00 uur en de toegang is gratis.

Deze dag wordt georganiseerd door NGV afd.Achterhoek in samenwerking met de werkgroep Familie- en Boerderijgeschiedenis in Oost-Gelderland, Oostgelderse Stichting voor Genealogische en Algemeen Historische Documentatie, het Staring Instituut en het Genealogisch Antiquariaat Jan Bloemendaal.

Voor informatie kunt u contact opnemen met:

J. Bloemendaal, tel: 0543 451085

G.J. ten Hoeve, tel: 053 4352514

= = = = =

Oproep:

In september 2001 bestaat de afdeling Den Helder 35 jaar, nu wilde het bestuur ter gelegenheid hiervan 'n speciale uitgave maken waarvoor wij U hulp vragen.

Gedacht werd aan 'n uitgave van "Helderse families" dat zal toch niet zo moeilijk zijn hier in Den Helder.

Als U 'n kwartierstaat, genealogie, parenteel of 'n ander verhaal hebt dat betrekking heeft op mensen afkomstig uit Den Helder stuurt het dan in naar een van de redactieleden en liefst vóór 1 oktober 2000.

Afgeven op 'n middag of avond mag ook.

Foto's mogen ook ingestuurd worden maar zet U vooral Uw naam en adres op de foto zodat we ze kunnen retourneren, en ook welke persoon of personen erop staan.

Vertaling oud-schrift van blz. 25.

van den jnboel van de voorz
Pieter Adriaansz Raap zal(iger)
Aldus Gedaan binnen
Amsteldam ter presentie
van Jacobus Colom en(de) Johannes
Danckaart als getuijghen hier
overgestaan desen XX October
XvjC Lxvj
Quod Attestor
C. Grijp N.

- 2
16 ---- 68
-22

= = = = =

Internet en genealogie.

Tip: <http://www.thewebconnection.nl/genealogie/index.html>
dit is een Nederlandse genealogische zoekmachine.

Tip: <http://genealogie.pagina.nl/>
Nederlandse en Belgische genealogische homepages.

= = = = =

Cals

Bent u op zoek naar een familielid en u komt er niet uit, wellicht dat een mede genealoog u verder kan helpen. Op de computer, die op de bibliotheek-avonden aanwezig is, bevat een bestand met meer dan 200.000 verwijzingen. Deze verwijzingen zijn gerelateerd aan de leden van het NGV. Het betreft hier uitsluitend een verwijzing naar een familienaam, de plaats en de tijd. Dit houdt in dat het bestand geen personen met voornaam, geboorte-, huwelijks- en overlijdensdata bevatten. U kunt mij ook schrijven (mijn adres is aan de binnenkant van de kaft vermeld). Met medezending van een voldoende gefrankeerde aan uzelf gerichte envelop, zal ik proberen u vraag te beantwoorden. Ook als ik niets vind krijgt U van mij bericht.

Ger Lemson

Oproep Afdeling Gooiland

Afdeling Gooiland wild dit jaar een boek (afhankelijk van het aantal inzendingen) of een extra nummer van het afdelingstijdschrift "Oude sporen" uitbrengen, waarin kwartierstaten, genealogiën, matriarchale lijnen en verhalen komen te staan, die betrekking hebben op het afdelingsgebied.

Afdeling Gooiland heeft de volgende plaatsen in haar gebied:

Ankeveen, Blaricum, Bussum, 's Graveland, Hilversum, Huizen, Kortenhoef, Laren, Loenen, Loosdrecht, Naarden en Vreeland.

Hebt u iets wat hierop betrekking heeft zou de afdeling het leuk vinden om die gegevens van U te ontvangen.

Oude maar goede duplicaat foto's zijn ook van harte welkom. De foto wordt geretourneerd wanneer u dit wenst. Zet u dan achterop de foto de naam van de persoon die op de foto staat en tevens U eigen naam en adres.

Bijdrage voor dit boek kunnen worden gezonden naar:

A.H. Honing, Verdistraat 187, 3752 WL Bunschoten

of naar email adres: a.h.honing@hccnet.nl

= = = = =

Boekbinden

Er komt een moment, na jaren zoeken, dat je genealogische gegevens die je gevonden hebt wil gaan publiceren. Immers wil je al je noeste arbeid met familie, andere genealogen en belangstellenden delen. Een fraai boek zal dan het resultaat zijn. Enkele jaren terug heb ik met de gedachte gelopen om met mijn gegevens in zee te gaan bij een uitgever.

Al gauw kwam ik tot de conclusie dat dit niet zo makkelijk is. Eerst moet je de markt (familie, ect.) verkennen en alras bleek dat er voor mij maar een klein afzetgebied zou zijn. Toch liet die gedachte mij niet los totdat ik een boekje in handen kreeg van de Helderse Volksumiversiteit. In dat boekje vond ik een cursus boekbinden en heb mij aangemeld.

De eerste tien lessen leerde ik op eenvoudige manier een gekartonneerd boekje maken en daarna een bandzetter. Dit is het maken van een boekblok (het naaien en katernen aan elkaar) en separaat daarvan een boekband, die tot een geheel worden samen-gevoegd.

"Gens Nostra" ligt dan niet los meer op een stapel. Ook het kwartaalblad van het CBG is reeds verworden tot een kloek boek. Het pakt ook wat gemakkelijker om te lezen. De techniek van het "Lumbecken" (zo heette die meneer) is daarna aan de orde gekomen. Dit is een garenloos-lijmsysteem waarbij de bladen los gewaaierd worden tijdens het lijmen. Dus een manier om alle losse bladen tot een geheel te maken. Ideaal om op deze wijze de uit het archief meegenomen losse kopieën samen te voegen. Niet meer in een ringband, want een paar gaatjes beschadigen in feite de kopie.

Ook het repareren van boeken is een onderdeel van een vervolgcursus. U zult ongetwijfeld wel een paar beschadigde boeken in de boekenkast hebben staan. Het oogt fraai als ze weer gerepareerd staan te pronken.

Verder heb ik het kartonneren ontdekt. Het maken van mappen voor het bewaren van akten, foto's etc. Zelfs de diverse theedozen, kaarsendozen en andere leuke dingen heb ik op die manier gemaakt.

Zeg niet, dat is niets voor mij, maar overweeg het eens. Ik ben best bereid om wat te laten zien of ga eens een kijkje nemen op de open dag van de Volksuniversiteit. Het is niet moeilijk. De enige eigenschap die men moet hebben is, secuur zijn!

Het is een heerlijke hobby, die prima samengaat met de genealogie.

Ger Lemson.

= = = = =

Uit oude Helderse Courant:

Heden ontsliep, zacht en kalm, na een langdurig lijden en na voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der Stervenden, onze geliefde Dochter ALIDA, in den nog jeugdigen leeftijd van 17 jaar en 8 maanden.

Wij gevoelen ons verplicht om aldegenen die deel hebben genomen bij het ziekbed van onze Dochter, te bedanken voor de hulpvaardigheid, door hen betoond en voornamelijk den WelEdelen Heer Dr. BAKKER, die met onvermoeiden ijver haar bezocht heeft, alsmede aan de jongelingen, die belangloos de ter-aarde-bestelling begeleid hebben.

Nieuwediep, 3 Juni 1882.

Namens Ouders, Broeders
en Zusters,
M. BARIS en Echtgenoot.

Vertaald stukje Oud Schrift, wat leuk is om te lezen.

De getuige verklaart voor de schepenbank, dat hij gehoord heeft, hoe twee personen de dochter van een tapper beledigden, omdat zij vanwege het late tijdstip niet meer wilde schenken.

Ick onderschreven bekenne een woinsdach 's avons, wesende den 24 april tuschen tien ende elven, naer huis gaende ende mijn water makende¹, omtrent den poort van 't bagijnhof in die Voorstraet gheclopt ghehoort te hebben van 2 personen aen die dore van Cornelis van Broeckhuisen, aischende om ghetapt te warden. Ende voor antwoord ghecreghen te hebben als dat het buitenstijts ofte te laet was om te tappen. Waerop sij weer antwoorden: "Ghij hoer ofte hoeren, ghij sult tappen"; stotende met voeten op den doer. Waerop die dochter, ghenaemt Maïke van Broeckhuisen, weder gheantwoort heft: "Segt ghij, dat ick een hoer sij?" Alwaer die buiten stonden ende die dore van die voorsseide Maïken van Broeckhuisen gheopent sijnde, gheantwoort hebben: "Jae ghij sijt een hoer, een varricken" ende meer incivile² worden. Soo is t dat ick, vresende voor grooter ongheluck daerut te moghen risen, tuschenbaïen ghescopten sij ende harluy inpertinentie³ bestraft hebbe met dusdanighe woorden: Mesiurs⁴, hoe inportuneer ghij⁵ u dusdanich: ick en heb nooit oneer van die dochter ghehoer Ende sijn soo van mijn ende den woonplaets van voorsseide Broeckhuisen ghescaelden sonder kennisse van personen, noch op huden dese ure alsnoch niet en kenne, maer hebbe hoeren verclaren van die ghebuer vrijster, ghenaemt Cataline Lambrechts van Wilderecht ditselve altemael mede verclaerende, dat sij tot meerder verclaringhe denselven persoën, dese impertinentiën ghedaen hebbende, wel kent bij naem en bij toenaem. Wat vorder soude moghen ghepassert sijn voor ofte nae is buiten mijn verclaringhe. Datum 26 aprilis anno 1616.

Bij mijn Willem van Dam, ondertaikent vorders met Catalina Lambrechts ghewoenlike hantmarck.

- 1 = urinerende
- 2 = onbeleefd
- 3 = brutaliteit
- 4 = heren
- 5 = (hoe inportuneer ghij) waarom bezorgt u zoveel overlast?

= = = = =

Uit oude Helderse Courant.

Na langzaam verval van krachten en eene ernstige ongesteldheid van weinige dagen, overleed heden middag ten mijnen huize onze goede Moeder TRIJNTJE PATER, Weduwe GERRIT BOSSEN, in den ouderdom van 82½ jaar.
Zijpe, 24 Maart 1887. M. B O S S E N.

28 Juni 1499

Comparsend 3 m: teijmick ^{tenne} Noer ^{tenne} als lat en
 oer: Ateend vande Beersch ^{tenne} Boudere
 lat in stat ^{tenne} auf ^{tenne} dan, in de ^{tenne} Lanbesting ^{tenne} lesse
 toech in ^{tenne} Gilsdick ^{tenne} Ateend: ^{tenne} hiff: ^{tenne} Clare ^{tenne} Bidd en
~~teech in Gilsdick Ateend: hiff: Clare Bidd en~~
~~teech in Gilsdick Ateend: hiff: Clare Bidd en~~
 oer: ^{tenne} Ein ^{tenne} Auerhel ^{tenne} en ^{tenne} or ^{tenne} hyn ^{tenne} E ^{tenne} gyp ^{tenne} p ^{tenne} wet ^{tenne} or
 16: ^{tenne} Junij ^{tenne} stes ^{tenne} lads ^{tenne} 169 ^{tenne} Noer ^{tenne} v ^{tenne} notaris ^{tenne} itech
 vander ^{tenne} gree ^{tenne} en ^{tenne} seel ^{tenne} lants ^{tenne} g ^{tenne} st ^{tenne} n ^{tenne} g ^{tenne} en ^{tenne} Emu ^{tenne} h.
 auf ^{tenne} der ^{tenne} am ^{tenne} teij ^{tenne} st ^{tenne} en ^{tenne} or ^{tenne} sch ^{tenne} s ^{tenne} en ^{tenne} der ^{tenne} v ^{tenne} r.
 Present ^{tenne} in ^{tenne} teij ^{tenne} st ^{tenne} or ^{tenne} v ^{tenne} r ^{tenne} in ^{tenne} die ^{tenne} qual ^{tenne} t ^{tenne} s ^{tenne} t

Huwelijken van Personen die v

Voornaam	Achternaam	Huw	Plaats
Wilhelmina Johanna	Hermans	jd	Den Briel
Maria Anna Flippinen	Hes	jd	Maastricht
Sara Antonia	van den Heuvel	jd	Amsterdam
Geelke	Hielen		Oostvriesland
Jan	ten Hietbrink		Amsterdam
Kaatje	Hijmans	jd	Wijk Duurstede
Adam Pieterszn	Hijms	jm	Amsterdam
Elisabeth	Hillegen	jd	Marhon
Willem	Hitsman	jm	Amsterdam
Evert	Hoefman	jm	Munsterland
H.	Hoesman (opperstuurma	jm	Holstein
Urias	de Hollander	jm	Werkendam
Johanna Maria	Hombert	jd	Amsterdam
Hendrik	Hooghuijs (canonnier)	jm	Groningen
Adriana Maria	Hoogland	jd	Delfshaven
Jacob	Hornberger (constabel	jm	Darmstad
Willem Davidszn	van Houten	jm	Elburg
Pieter	Houtscheld (2e bootsm		Oldenburg
Alida	Houweling	jd	Leijden
Jan Hendrikszn	Hulscher	jm	Munster
Sophia Dorothea	Hulsen		Amsterdam
Trijntje Hendriksdr	Hulst	jd	Harlingen
Gerritje	IJsendoorn	jd	Lunteren
Grietje	Insenate	jd	Amsterdam
Jacob	Jaager (4e stuurman)	jm	Weesp
Jacoba	Jager	jd	Muiden
Gerrit	de Jager	jm	Wormerveer
Anna	Jansen		Amsterdam
Hessel	Jansen		Nijehaske
Jan	Jelgerszn	jm	Makkum
Willem	Jemink	jm	Vorden Gelderld
Lars	Joel		Oldenburg
Maria	Jolee	jd	Amsterdam
J.P.	Jomkes (schrijver)	jm	Groningen
Francis	Jones	jm	Haarlem
Pieter Aarjenszn	de Jong	jm	Bovenkarspel
Antje	Jonker	wed	Hilversum
Bernardus	Jonker	jm	Amsterdam

van buiten Den Helder komen

Datum	Voornaam	Achternaam	Huw	Plaats
08-09-1804	Alexander	Whitlaw (bombardier)	jm	
25-01-1799	Johan Pieterszn	Muller	wed	Nassau
04-07-1799	Adriaan	Herfst (2e timmerman)	jm	Amsterdam
09-06-1797	Jan Nicolaas	Schafrecht (bootsman)		Bremen
16-12-1805	Janneke	Jansdr	wed	Den Helder
08-06-1799	Jacob	Schuler	jm	Diffinge Dld
22-07-1735	Leentje	Jacobsdr	jd	Den Helder
13-10-1795	Joh.	Adolpszn	jm	
04-12-1729	Margrietje	Leemans	jd	Amsterdam
18-02-1799	Grietje	Helmzing	jd	Enkhuizen
08-01-1802	Aagje	Dekker	jd	Den Helder
16-03-1776	Grietje Lourisdr	Sinjewel	jd	Den Helder
09-07-1797	Willem	Ruijsenaar	jm	
16-09-1805	Elsje	Barends	jd	't Zand Grn.
04-07-1799	Jan Arie	v.d Linde (bottelier)	jm	Amsterdam
20-05-1797	Annaatje	Berk	jd	Stavanger
04-08-1770	Aaltje	Hoogland	jd	Den Helder
11-05-1797	Elisabeth	Straaten		Oldenburg
24-04-1801	Johan	Borgaan (matroos)	jm	Hongaare
03-05-1727	Trijn	Pietersdr	jd	Den Helder
28-08-1797	Johan Janszn	Brouwer (1e chirurgij)		Emden
..-01-1801	Coenraad	Wijnants (tamboer)	jm	
23-06-1804	Harmanus	Mulder (zeijlemaker)	jm	Groningen
11-02-1797	Fredrik	Borst	wed	Huisduinen
01-04-1797	Jacoba	Jager	jd	Muiden
01-04-1797	Jacob	Jaager (4e stuurman)	jm	Weesp
29-06-1798	Maria	Jongkees	jd	Den Helder
03-03-1804	Frederik	Hamburger		Amsterdam
25-06-1803	Trijntje	Harkes	jd	Den Helder
13-02-1723	Grietje	Teunisdr	wed	Huisduinen
28-10-1803	Elisabeth	de Vries	jd	Amsterdam
08-06-1798	Carolina Wilhelmina	Koch		Amsterdam
24-04-1798	Klaas	van Suran	jm	Amsterdam
21-12-1798	Alida	Paape	jd	Leeuwarden
14-04-1804	Helena Johanna	Koet	jd	Leijden
28-11-1750	Marijtje Hendriksdr	Hartog	jd	Den Helder
18-05-1798	Thomas	Raamsdonk	jm	Middelburg
23-08-1799	Maria	Veeneberg	wed	Amsterdam

Personeel van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord
op 1 november 1885.

Adelborsten.

Adelborsten 2de Klasse, 1ste Afdeeling

R.F. van Brakel Schimmel	Amsterdam
W.B.K. Boom	Groningen
H.H. del Court tot Krimpen	Haarlem
J.G.W.J. Eilerts de Haan	Eext
C.A. Fock	Wageningen
W. Gaade	's Gravenhage
W.F. Gaymans	Breda
Jhr. F.M.L. van Geen	Amsterdam
L. Hamming	's Gravenhage
E. Baron van Heerdt tot Eversberg	's Gravenhage
G.L. 't Hooft	Utrecht
J.H. Junius	Arnhem
J.H. Ketjen	Delft
C. Kruijs	Amsterdam
L.H.G. Krol	Oudenbosch
H.G. Leembruggen	's Gravenhage
S. van Lennep	Heemstede
A.J. Loke	Zwolle
E. Maes	Arnhem
C. Metting van Rijn	Utrecht
W.H. Nolthenius	Zutfen
J.J. Oudemans	Nijmegen
C.F. Pabst	's Gravenhage
R. Peaux	Wijk aan Zee
G. van de Pol	Elburg
W.P. Poock van Baggen	Apeldoorn
Jhr. H.L. Quarles van Ufford	's Gravenhage
Jhr. C. Röell	Amsterdam
F.C. Schaalje	Amsterdam
P. te Veltrup	Zaandam
G.J.J. Verdam	Nijmegen
C.A.M van Vliet	's Gravenhage
L. de Waal	Breda
W.C.B. Wintgens	's Gravenhage
J.A. van Zadelhoff	Lobith

Adelborsten 2de Klasse, 2de Afdeeling

G.L. d' Abo	Arnhem
J. Birnie	Groningen
P.P. van Bosse	's Gravenhage
E.L.F. Bolomey	Kampen
H. de Booy	Haarlem
A.M.W. Bussemaker	Deventer
C. Craandijk	's Gravenhage
P.H. Cool	Wormerveer
D.E. van Dijk	Haarlem
G.J. van Gendt	's Gravenhage
W.F. van Erp Taalman Kip	's Gravenhage
M.H. Halewijn	Oosterbeek
J.A. van Hooff	's Gravenhage
G. Van Hulstijn	Zevenaar
A.J. Kleijnenberg	Utrecht
J.O. Kolkmeijer	Amsterdam
J.S.A. Kroon	Ede
R. van Leent	Gorinchem
P.H.Z. Marcella	Vuren
Jhr. L.F. Martini	Zutfen
J.P.F. van der Mieden van Opmeer	Middelburg
A.J.M. Nolet	's Grevenhage
L.A.F.E. Peltzer	Den Helder
Jhr. H.J.A. Pompe v. Meerdervoort	Bergen op Zoom
G. A. Rietberg	Delft
F. L. Rambonnet	Wijhe
J.C. Stam	Loenen
H.S. Suermondt	Utrecht
H.G. Surie	Rotterdam
B. Tack	Dordrecht
L.R. Baron Taets van Amerongen	's Gravenhage
A.A. Visser	Amsterdam
L.P.W. van der Wal	Middelburg
C. Witsen Elias	's Gravenhage

Adelborsten 3de Klasse, 3de Afdeeling

M.J. van Alphen de Veer	Vucht
K. van Andel	Gorinchem
E. van Assum	Kralingen
H.A.J. van Barneveld	Arnhem
P.A. Bik	's Gravenhage

H. J. Boldingh
 J.B.M. ten Bosch
 W. Bunge
 C.L. van Buuren
 H.T. Cox
 Jhr. J.A. van Geen
 F.W.J. Groeneboom
 A.C.W. Baron v. Haersolte van den Doorn
 L.T. van Heusden
 J. Hofstede
 Jhr. O.Th.L. Holmberg de Beckfelft
 J.M. Jansen Eyken Sluyters
 A.C. de Joncheere
 F.H. de Kock van Leeuwen
 C.F. Kruisinga
 J.L. von Leschen
 J.R. van Osselen
 M.J. Reijnvaan
 W.C. Royaards
 D.J.A.G.F. van den Steen van Ommeren
 P.H.D. Schuttevaer
 M. Schoo
 H. van der Slooten
 L.A. van der Stok
 J.W.F.J. de Wal
 J.M. van Wickevoort Crommelin
 Jhr. C.A.L. van der Wijck
 J.H. Zeeman
 J. Zur Mühlen

Hoorn
 Tiel
 Rotterdam
 Beesd
 Utrecht
 Amsterdam
 Amersfoort
 's Gravenhage
 's Hertogenbosch
 's Gravenhage
 Apeldoorn
 Amsterdam
 Velp
 's Gravenhage
 Amsterdam
 's Gravenhage
 Nunspeet
 Rotterdam
 Beverwijk
 Krommenie
 Giethoorn
 Groede
 's Gravenhage
 Rijswijk
 Leiden
 Amsterdam
 Enschedé
 Zonnemaire
 Amsterdam

Adelborsten 3e Klasse, 4de Afdeeling

C.H. van Asperen van de Velde
 H.C. van Assendelft de Coningh
 G. den Berger
 Jhr. J.H.V. van den Bosch
 H.P.G.J. Brongersma
 P.C. Coops
 Jhr. E.C.U. Calkoen
 F.H. Baron van Dedem
 A.H. van Deursen
 H.C. Dudok van Heel
 F. Dingemans
 C. Fock
 A.F. Gooszen

Utrecht
 Delft
 's Gravenhage
 's Gravenhage
 Apeldoorn
 Arnhem
 's Gravenhage
 Wageningen
 Renvoi
 Amsterdam
 Lochem
 's Gravenhage
 's Gravenhage

H.J. de Graaff	Dordrecht
C. de Haes	Eindhoven
W.J. van der Hurk	Vlissingen
W.H.K.B. van Idsinga	Arnhem
C.D. Janette Walen	's Gravenhage
F.A.C. Koenen	Amsterdam
P. Koster	Schiedam
G.J. Kniphorst	's Gravenhage
P. Kruijs	Amsterdam
W. Lofvers	Groningen
P.J. Lucardie	Leeuwarden
J.A.H. Luymes	Kampen
Jhr. J.C.F. von Mühlen	's Gravenhage
P.E. van Musschenbroek	Delft
G.F. Noordhoek Hegt	Apeldoorn
Jhr. W.E. van Panhuijs	's Gravenhage
O.H. van Persijn	Bloemendaal
E. Rahder	Utrecht
Jhr. J.E. van Schmidt auf Altenstadt	's Gravenhage
G.A.H. van der Stok	Rijswijck
W.J. Tijl	Terheijden
A.W. Tirion	Delft
J.E. de Visser	Meppel
G.A. van Vloten	Haarlem
L.J.C.L. de Vrieze	Arnhem
F. van Wageningen	Dordrecht
J. Woterbeek Muller	's Gravenhage

Adelborsten Der Mariniers

2de Klasse 2de Afdeeling

G.K. Baron van Asbeck	Arnhem
F.J. van Hoogstraten	Dordrecht
J.W. Wijnands	Haarlem

3de Klasse 3de Afdeeling

P.S. Groen	Den Helder
------------	------------

3de Klasse 4de Afdeling

J.A.H.L. Baron Melvill van Carnbee
J. van der Kop
H. Quispel

Eede
Schoonhoven
's Gravenhage

wordt vervolgd.

= = = = =

Vertaald stukje Oud Schrift, wat leuk is om te lezen.

Vonnis Hof van Friesland inzake betaling schadevergoeding doodslag (1527)

In der saken, hangende voere den hove van Vrieslandt, tusschen Roeloff Snyder als volmachtich van Heele van Linghen, clager ter eenre, tegens Focko ende Reynert Claeszoonen, gebroeders, Graet ende Folckert ende Hero Goltsmydt bynnen Sneeck, alle erfgenamen van wijlen Symon Claeszoon, beclaeghe ter ander zijden, de voirseyde clagercontenderende¹ tot bataelinghe van Iic gouden florijnen voerebeteringhe² van den nederslach³, geperpetreert⁴ bij den voirseyden wijlen Symon Claeszoon aen den persoon van wijlen Geert van Linghen, sone der voirseyden Heele van Linghen, ende daertoe tot condempnatie⁵ van costen, schaden ende interesse, De voirseyde beclaeghe contenderende totabsolutie⁶ ende maickende oickheysch⁷ van costen, schaden ende interesten bij sekere middelen bij beyde partijen in denselven processe bredergealligeert⁸, waerinne sooverre geprocedeert is, als dat beyde partijen in rechte geconcludiert ende recht begeert hebben. Op all rijpelijk geleth ende geconsidereert 'tgene des men in desen behoirt te considereren, 't voirseyde hof in den name ende van wegen Rooms keyserlijcken majesteit, coninck van Germaniën van Spaengnen, eertshertoge van Oistenrijcke, hertoge van Bourgoingnen, van Brabant etcetera, grave van Hollandt, Zeelandt ende heere van Vrieslandt, absolveert⁹ de beclaeghe van des clagers heysch, condempnerende den clager in de kosten bij de beclaeghe ter causen van desen processe gedaen, de taxacie daeraff denselven hove gereserveert. Aldus gedaen te Leeuwaarden in der cancelrijen bij heeren ende meesteren Joost Sasbout, commissarys, Kempo van Martena, Tyaerdt van Bourmania, Tzalingk van Botnya, Marten van Naerden Everaert Nicolai ende Cornelis Camerouwer, raiden keyserlijcken majesteit in Vrieslandt, den tweeden aprilis anno XV^c XXVII

1 = gerechtelijk eisende

2 = schadevergoeding voor een misdad

- 3 = doodslag
- 4 = bedreven
- 5 = veroordeling
- 6 = vrijspraak, kwijtschelding
- 7 = eis
- 8 = aangevoerd
- 9 = spreekt vrij

= = = = =

Juridisch taalgebruik van advocaten en notarissen.

M.

missive	zendbrief; dienstbrief; ambtelijk schrijven; brief.
mitteren	(af)zenden; wegzenden, ontslaan.
mobilia	roerende goederen.
modus acquirendi	wijze van verwerving; middel tot verkrijging.
modus procendi	werkwijze.
modus quo	wijze waarop.
modus vivendi	schikking, waardoor het mogelijk wordt, dat de partijen elkaar verdragen en met elkaar verkeren.
molest	verliezen en schade, inz. toegebracht aan zeeschepen ten gevolge van zeeroverij, aanhouding of neming door de vijand, oorlogshandelingen of andere gewelddaden; oorlogsschade aan gebouwen; overlast, hinder, belemmering.
molesteren	overlast aandoen, lastig vallen, inz. door handtastelijkheden.
momboir	verouderde naam voor voogd, beheerder van nalatenschappen.
moneren	vermanen, berispen, waarschuwen.
monitie	vermaning, wenk, waarschuwing.
monopolie	alleenhandel, alleenverkoop, rechr om met uitsluiting van anderen een bedrijf of handel te drijven fig. het recht of de aanspraak om met uitsluiting van anderen iets te doen, te zeggen, te schrijven te beoordelen, enz.
mora	verwjl, vertraging uitstel.
in mora stellen	in gebreke stellen, iemand gerechtelijk aanzeggen dat hij binnen een bepaalde tijd iets moet doen.
in mora zijn	in gebreke, achterstallig zijn.
moratoir	wegens verzuim verschuldigd.

noratoire interessen	die een schuldenaar wettelijk verplicht is te betalen wanneer hij in gebreke is.
more consueto	volgens de gewoonte, naar het gebruik.
more majorum	naar de gewoonte der voorvaderen, volgens voorvaderlijk gebruik.
more suo	naar zijn eigen gewoonte.
mortificeren	ongeldig verklaren, tenietdoen.
moveren	bewegen, in beweging zetten; opwerpen, in het geding brengen, voorstellen.
municipaal	gemeentelijk, stedelijk.
mutatie	onschrijving van de gronden van een krijgstuuchtelijke straf;
mutileren	verminken.
mutineren	muiten, in opstand komen.
mutua fides	wederzijds vertrouwen.
mutueel	wederzijds.
mutuus consensus	onderling goedvinden.

N.

naturaliseren	(een vreemdeling) ingevolge een daartoe strekkende wet tot staatsburger maken.
naturalis obligatio	rechtsk., natuurlijke verbintenis of verplichting.
necessiteren	noodzaken, in noodzakelijkheid brengen; noodzakelijk maken.
nomineren	noemen, benoemen.
non comparitie	rechtsk., niet verschijning.
normatief	rechtsk., rechtscheppend, bindend.
notabel	merkwaardig; aanzienlijk, voornaam.
notariaat	ambt van de notaris; werkkring, ambtelijke praktijk van de notaris.
notarieel	een notaris of notarisschap betreffend; oor een notaris opgemaakt, voor de notaris verleden.
notaris	openbaar ambtenaar, bevoegd tot het verlijdenen in bewaring houden van authentieke akten.
notificeren	ter kennis brengen, kennis geven van; betekenen.
notoriteit	algemene bekendheid.
akte van notoriteit	akte van bekendheid, door de kantonrechter afgegeven op gezag van getuigenverklaringen en die in de plaats treedt van andere bewijstukken, inz. van een geboorteakte.

O.

obductie	(gerechtelijke) lijkschouwing.
obligatie	verplichting; verbintenis; schuldbekentenis; schuldbrief wegens een door de staat, een provincie, gemeente of waterschap of een naamloze vennootschap

	of andere vereniging aangegane geldlening, waarvan een vaste rente wordt getrokken.
obligatoir	verplicht, verbindend; verbintenis scheppend.
obligeren	aan zich verplichten, een dienst bewijzen; noodzaken.
obsignatie	verzegeling; bezegeling, bevestiging, bekrachtiging.
obstrueren	belemmeren; verstoppen.
obstineren	verkrijgen; de overhand behouden, winnen.
occasie	gelegenheid, geschikte tijd.
occuperen	in bezit nemen; bezetten; bezighouden; rechtsk., optreden (als procureur).
octrooi	door de bevoegde macht gegeven vergunning of bewilliging tot een handeling, b.v. tot het uitgeven van bankbiljetten of tot handel drijven; door de wet aan de uitvinder van een nieuw voortbrengsel, een nieuwe werkwijze of de verbetering daarvan toegekend uitsluitend recht op de toepassing en de opbrengsten daarvan; gemeentelijke belasting op eetwaren, dranken e.d.
offenderen	beledigen; aanstoot geven.
omissie	weglating; nalatigheid; verzuim.
omissie delict	strafbaar feit, begaan door iets na te laten dat ingevolge de wet geboden is.
omitteren	weglaten, overslaan; nalaten.
onerabel	belastbaar, schatplichtig.
onerens contract	overeenkomst die op een der partijen een last of zware verplichting legt.
opponeren	tegenwerpingen maken, opkomen tegen, bestrijden, tegenspreken; zich verzetten.
opposant	tegenstander, iemand die zich verzet (tegen maatregelen, enz.); rechtsk., eiser in verzet, hij die in verzet komt tegen een bij verstek tegen hem gewezen vonnis.
opprobrie	beschimping, hoon; schandelijk verwijt.
ordinantie	regeling, verordening, voorschrift, vastgesteld plan.
ordonnantie	regeling, rangschikking; inrichting, instelling, ordening; verordening voorschrift, bevelschrift.
P.	
pactum adjectum	rechtsk., bijbeding.
pactum de compromittendo	rechtsk., overeenkomst om mogelijke geschillen aan scheiderechterlijke uitspraak te onderwerpen.
pactum contrahendo	rechtsk., afspraak tot het sluiten van een overeenkomst.

pactum de non petendo	rechtsk., overeenkomst van niet te zullen vorderen.
pactum in favorem tertii	rechtsk., beding ten behoeve van een derde.
pactum nudum	rechtsk., mondelinge afspraak of overeenkomst zonder formeel bindende kracht.
pardoneren	vergifenis schenken, vergeven.
parket	afgeperkte ruimte, afgesloten ruimte in een gerechtszaal.
participeren	deel nemen aan of deel hebben in .
passeren	verlijden van een notariële akte.
patrimoniaal	tot het vaderlijk erfgoed behorend, van de ouders geërfd of meegekregen.
patrimonium	vaderlijk erfdeel, aangeërfd vermogen.
penaal	de straf of boete betreffend.
penaliteit	strafbaarheid; strafwetgeving; straf.
percipiëren	ontvangen; innen; waarnemen, begrijpen.
perquisitie	gerechtelijk onderzoek, nasporing gerechtelijke huiszoeking.
persecuteren	(gerechtelijk) vervolgen.
persisteren	volharden; blijven aandringen blijven bij een mening, verklaring, besluit, eis, enz.
persuaderen	overreden, overtuigen, doen geloven; overhalen.
pertinent en concludent	rechtsk., ter zake dienende en afdoende.
petitoir	rechtsk., strekkend tot het opvorderen van een zaak van de houder op grond van eigendomsrecht.
petitum	rechtsk., het gevorderde, de inhoud van de eis.
poenaal	zie: penaal.
poenaliteit	zie: penaliteit.
preferent	de voorrang hebbend, met recht van voorkeur, bevoorrecht.
preferente crediteuren	schuldeisers, wier vorderingen bij faillissement van de schuldenaar gedekt zijn door pand of hypotheek.
preferente schulden	schulden die bij een faillissement ten volle moeten worden betaald en voorrang hebben boven de andere schulden.
prelegaat	rechtsk., vooruitvermaking.
prelegateren	rechtsk., vooruit vermaken.
prescriberen	voorschrijven, verordenen; rechtsk., verjaren.
prescriptie	voorschrift, verordening, rechtsk., verjaring.
pretenderen	eisen, aanspraak maken op; beweren, staande houden.
procederen	te werk gaan, handelen; een rechtsgeding voeren; in een rechtgeding gewikkeld zijn.
procedure	handelswijze; werkwijze; rechtsgeding; rechtspleging.
proces	rechtsgeding, rechtszaak.
profijjt	voordeel, winst, nut;
ten profijjte van	rechtsk., ingevolge.

Wordt vervolgd.

